

Izhaja ob 4 jutraj.

Stane celoletno .. 240 K
mesečno .. 20
za zased. osemle. 300
za inozemstvo .. 600

Oglasi za vsak mm višine
stolpca (58 mm) .. 2 K
mal oglasi do 30 mm
stolpca (58 mm) .. 1

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 73
Upravištv:
Sodna ulica št. 8
Telefon št. 86
Račun kr. pošt. ček urada
št. 11.842.

Ljubljana, 28. julija.

Naše občinstvo ima v velikem delu sodobni državi nedvomno mnogo prenašivno mišljenje. Ndkar se še ni udeleževalo v lastni državi, nikdar se ni z lastnim delom, z lastnimi poskusi, napakami in uspehi gradilo svoje narodnodržavne zgradbe. Zato pa tako pogosto srečujemo naziranja, ki jemljejo državo teoretsko, po lepo zgrajenih miselnih konstrukcijah in žele našo kraljevino nemudoma preprostiti v smislu takšne doktrine.

Pri tem je nesreča in nevarnost najbolj v tem, da so ti nazori moderni, lepi, človekoljubni, da so teoretično takorekoč brezhibni, da pa v praksi prenešeni, dandanes vsaj, neizprosnu podležjo realnosti, notranjemu razumu ali sosednjim državam, ki niso zgrajene na takih modernih načelih.

Koliko lojalnih in dobronamernih ljudi nasede takim teoretem; hite za fantomi, ogorčeni protestirajo proti »političnemu režimu«, vihte kopje zoper protikomunistično »obznanje«, zabavljajo na visoke izdatke za vojaštvo in si žele milico. In tako dalje in tako dalje. Ako bi se dalo kot v lepih povestih izvršiti ves svarilen eksperiment, tako da bi se junak na koncu zgodbe zbudi z globokim vzdihom olajšanja, tedaj bi bilo silno koristno, izvršiti tako poskus in dati tem ljudem za par mesecev državno krmilo v roke.

K sreči pa nam življenje okrog nas nudi neprostovoljni vzgledov dovolj. Najlepši primer je potek ruske revolucije; nitiaknega nasilja ni maral več Kerenski, policija takorekoč odpravljena, kratkoma o vsaki državljanski dolžnosti naj prizadeti šele sklepanje, ali jo je vršiti ali ne. Zato ni bilo boljševikom nič lažjega nego vrati takega naivnega in ustvariti iz kaotične Rusije novo državno organizacijo — s pomočjo najizrazitejšega pritiska, neizprosne in železne — doledne sile, ki ne pozna na koncu koncev drugega ko dvoje: zapovedovati in ubogati. In boljševiki so imeli edini v vsej vrsti od kneza Lvova in Miljukova dalje jasno sociološko pojmovanje o osnovnih državi. Kajti država brez sile, brez »policijskega pritiska« čje ravno hočete — sploh ni, vsaj do zdaj še ne! In komur je za to, da država ohrani, se ne bo pomišljal v slučaju potrebe poseči po skrajnih sredstvih.

Ta resnica se nam potrjuje vedno znova. Zadnje mesece sta padli v boljševiške roke dve državi, ki nista imeli »policijske sile«, Georgija ali Grizija in Armenija. Ko bi bili imeli namesto lepo napisanih, človekoljubno pravičnih zakonov, človekovo močne armade kot n. pr. Poljska in Rumunija, bi ohranili svojo nezavisnost in — ostalo bi še dovolj časa za notranje moderniziranje.

Vsak dan znova se lahko prepričamo, kako površno se pretresa vprašanje državnih osnov, vprašanje ustave. Za razvojuost nima nihče smisla. Treba je pogledati v zgodovino sosednjih držav in naši bomo momente, iz katerih bi se lahko silno veliko poučnega naučili. Pokojni Vesnić je opozarjal parkrat na vzgleda iz zgodovine italijanskega ujedinjenja, ki so kakor šolski primeri za nas nestrpneže; naši državnoopravni kritiki bi se lahko več naučili iz njih nego iz lepih teoretičnih sestavkov. Kajti izkušnja preteklosti, resničnega življenja, zakoni socialne geneze, to je merodajno za pravega državnika, ne pa brezhibno in ljudomil sestavljene teorije.

Ti prenasleki morajo biti merodajni tudi za nas. V situaciji, kakršna je danes, bi bilo vsako teoretiziranje, vsako popuščanje greh nad državo in narodom. Boljše je, da zadene teža zakona zelo malo število terorističnih hujšakcev, kakor da se tem omogoči, da pahnejo državo v kaos in s tem upropastijo stotisoče in milijone.

ARLBANIJA IN MI.

Beograd, 28. julija. Poslanec in bivši član naše delegacije na pariški konferenci Andrija Radović bo zastopal našo državo na konferenci poslaničkov, ki bo sklepala o albanskem vprašanju. V poučenih krogih trdijo, da bo naša vlada zahtevala, naj ostane med našo državo in Albanijo ista meja, kakor je bila l. 1913., s to razliko, da bo zahtevala v svrhu zavarovanja Prizrena in Djakovice Ljumski srez in Djakovsko Melezijsko.

Atentat na regenta zasnovan v klubu kom. poslancev

SENZACIJONELNA IZPOVED ATENTATORJA STEJICA. — ANONIMNA KOMUNISTIČNA OVADBA.

Beograd, 28. julija. (Izv.) Atentator Stejic je pri včerajšnjem zaslišanju priznal, da je dobil nalog za atentat od komunističnega poslanskega kluba. Ta izpoved je velikanskega pomena nadaljno periskavo. Zanimivo je dalje tudi dejstvo, da so bile vse včerajšnje aretacije v Beogradu izvršene na podlagi neke anonimne ovadbe na policijo in da so vsi podatki izkazali kot popolnoma resnični. Splošno vlada zaradi tega prepričanje, da je prišla ovadba od kakšnega komuniste, ki mora imeti izborne zveze s terorističnimi organizacijami.

Komunisti izgube vse funkcije

RAZVELJAVIJO SE TUDI OBČINSKI MANDATI. — NADALJNE ODREDBE PROTI KOMUNISTOM.

Beograd, 28. julija. (Izv.) Danes je že toliko kot gotovo, da bodo vse večinske stranke pristale na predlog, da se potom zakona razveljavijo vsi komunistični mandati ne le v parlamentu, ampak tudi v občinah in vseh drugih zastopih. Komunistični uradniki izgube svoje službe.

Pomisleke, ki so jih imeli nekateri poslanci proti temu predlogu, je razpršila ugovoritev preiskave o atentatu na regenta, da je bil atentat zasnovan v prostorih parlamentarnega komunističnega kluba. Komunistični poslanci in drugi funkcionarji so svoja mesta, zlasti poslanci svojo imuniteto zlostno zlorabljali v hujšanje proti dosedanjemu ustroju države.

Beograd, 28. julija. Ministrski predsednik Nikola Pašić je predlagal via-

dam Čekoslovaške, Rumunije in Italije, naj se sklene skupna konvencija za pobijanje komunistične propagande. K tej komisiji bi pozneje pristopile tudi druge države, ki bi izrazile željo, boriti se proti komunistični nevarnosti.

Beograd, 28. julija. (Izv.) Po naredbi ministra za notranje zadeve je bil danes razpuščen krojaški sindikat v Beogradu, ki je bil pravo komunistično gnezdo. Razpuščen je bil dalje tudi rudarski sindikat.

Smederovo, 28. julija. (Izv.) Včeraj je bil tu aretiran občinski odbornik Salator, pri katerem so našli pri hišni preiskavi več streliva in tudi bombne zaboje. Pričakovati je še aretacije nekaterih drugih komunističnih odbornikov.

Zakon o zaščiti države sprejet v prvem čitanju

Beograd, 28. julija. (Izv.) Danes se je vršila seja zakonodajnega odbora, katero je otvoril predsednik Ninčić ob 10.50. Kot prva točka je bila na dnevnem redu volitev podpredsednika namesto g. Juraja Demetrovića, ki je postal pokrajinski namestnik v Zagrebu. Izvoljen je bil soglasno za podpredsednika dr. Žerjav.

Sledila je druga točka: razprava o zakonskem načrtu za zaščito države. Minister za notranje zadeve, Svetozar Pribičević, je na vprašanje poslanca Gjonovića, kako naj se vrši razprava, odgovoril, da stoji vlada na stališču, da se mora ta zakonski načrt razpravljati po skrajšanem postopku v zmislu določil člena 133. ustave. Zakon — bo namreč raztegnil na vsa državo in spada torej med predloge, ki so sprejeti pod imenom unifikacija zakonodajstva. V zmislu naredbe se morajo te vrste predlogi razpravljati po skrajšanem postopku, a skupščina jih lahko sprejme ali pa odkloni z resolucijo. Z druge strani znači ta zakon revizijo obznane, t. j. revizijo akta kraljeve vlade se mora tudi zato razpravljati po skrajšanem postopku.

Minister pravde, dr. Gjurčić je povabil, da gre v tem zakonu za idejo izenačenja vseh zakonov. Vlada bi morala ubrati krajšo pot. Predložila bi lahko zakon odboru, da ga ta reši, a tega ni hotela storiti, ampak je predložila projekt zakona.

Nato je sledila načelna razprava. Komunist Karlerović je naglašal, da tega zakona ne bi bilo, če ne bi bilo obznane. Njegova stranka ni dala nobenega poudarka ne za obznano ne za ta zakon. Karakteriziral je slabi vpliv obznane na komunistično maso. Vrh tega so voditelji izgubili zvezo z organizacijami in sedaj se zvrča odgovornost za atentate na komunistični klub. Karlerović je dalje fraziral z dobro znanimi komunističnimi argumenti, češ da oni nimajo nobene zveze s terorističnimi organizacijami in izjavil končno, da se s tem zakonom vrši nasilje nad komunistično stranko. Ako se zakon sprejme, potem se ne sme nikdo čuditi, ako postane težnja za red in rad iluzorna.

Odgovarjal mu je minister Pribičević, ki je naglašal, da se enako, kakor Karlerović, izgovarjajo tudi vsi

zaprti komunisti, češ da oni niso provocirali atentatov.

Zadnji je govoril socialni demokrat Etbini Kristan, nakar je bila seja ob 13. zaključena in sklicana prihodnja za 16. uro.

Beograd, 28. julija. (Izv.) Na popoldanski seji je nadaljeval zakonodajni odbor generalno debato o zaščiti države. Pri razpravi so zopet izvršene nekatere modifikacije. Poedini členi so bili na zahtevo narodnih poslancev spremenjeni, nekateri se celo poostreni. Pričakovati pa je, da se bodo izvršile še razne spremembe tako v zakonodajnem odboru kakor tudi v parlamentu.

Za sedaj je načrt zakona v toliko spremenjen, da se je kazen za slučaje, za katere je bila prvotno predvidena kazen 20letne ječe, spremenila v smrtno kazen. Komunistična stranka se ukinje z zakonom. Vsaka komunistična, anarhistična ali teroristična propaganda, kakor sploh vsaka akcija v svrhu nasilne spremembe državne oblike ali sodelovanje pri takem delu, se kaznuje s smrtjo, v manj težkih slučajih pa v 20letno ječo. Tudi umor oblastnih organov in političnih oseb se kaznuje s smrtjo.

Tekom debate je povzel besedo tudi minister Pribičević, ki je pobijal zlasti argumente komunističnih govornikov Karlerovića in Milojkovića. Omenjal je, da je prvi del predloženega načrta skoro točen prepis enakerega zakona, ki je v veljavi v Združenih državah severne Amerike. V nadaljnjem govoru je povdarjal, da zakonski načrt ni naperjen samo proti komunistom kot takim, ampak proti vsem, ki se poslužujejo komunističnih metod. Prebral je med drugim govor poslanca Brandnerja v Trbovljah, ki je najboljši dokaz, da se mora dati zakonu za zaščito države čim širša podlaga. Ministrova izvajanja so spremljali poslanci s ponovnim živahnim odobravanjem.

Pred zaključkom popoldanske seje se je vršilo glasovanje o vladnem načrtu. Zakonski načrt za zaščito države je bil sprejet z ogromno večino. Proti so glasovali samo komunisti, republikanci in del zemljoradnikov. Socialisti pri glasovanju niso bili v dvorani.

K ZLETU ŽUPE LJUBLJANA I.

Za nedeljski zlet župe Ljubljana I. je dovoljen za povratek na progi Ljubljana-Kočevje poseben vlak, ki bo odšel iz Ljubljane ob 21. V Ljubljano pa prihajajo udeleženci z rednimi vlaki.

SLEZIJSKO VPRAŠANJE.

Pariz, 28. julija. (Izv.) Prva seja izvedencev v vprašanju Zgoraje Slezije se je vršila danes popoldne. Razprave se drže strogo tajno.

Preiskava pri ljubljanskih komunistih

Ljubljana, 28. julija. Kakor v Beogradu, Zagrebu in drugih večjih krajih, so uvedle oblasti tudi v Ljubljani obsežne preiskave proti takajšnjim komunističnim organizacijam in komunističnim voditeljem. Dosedaj so se vodila le tajna poizvedovanja, ki so pa danes dozorela v toliko, da je mogla policija preiti k dejanjem. Danes je izvršila ljubljanska policija temeljito hišno preiskavo v komunističnem »Delavskem domu« na Turjaškem trgu. Zaplenila je številne propagandne in hujšakove letake in brošure, šeprav je skoraj gotovo, da najvažnejših stvari še ni dobila v roke, ker so jih kolovodje pač že prej odstranili. Obenem so se izvršile hišne preiskave pri nekaterih znanih komunističnih voditeljih in agitatorjih v Ljubljani in okolici. Dalje je policija oblastveno zaprla vse komunistične društvene lokale v Ljubljani in ustavila nadaljno izhajanje komunističnega lista »Delo«, ki je začel pred par tedni izhajati v tiskarni gosp. Peska.

Preiskave se bodo še nadaljevale. Zato se drže rezultati dosedanjih odredb še tajno.

Trocki diktator profi kugi in lakoti

VEDNO VEČJA KATASTROFA RUSIJE. — AMERIKA PRESKRBI MILIJON OTROK. — APEL SOVJETSKJE VLADE NA EMIGRANTE. — NARAŠČAJOČI NEMIRI.

Pariz, 28. julija. (Izv.) Švedski listi poročajo iz Revala, da je svet ljudskih komisarjev imenoval Trockega za diktatorja z nalogom, da organizira boj proti lakoti. Sovjetska vlada je proglasila obsešno stanje v Petrogradu zaradi težkih izgredov, ki jih je uprizarjalo delavstvo vsled naraščajoče druginje in pomanjkanja živil.

Trockemu je v svrhu uspešnega boja proti katastrofi lakote in kuge poverjena diktatorska oblast.

Pariz, 28. julija. (Izv.) Razmere v Rusiji so vedno obupnejše. Lakota, brezposelnost in druginja kraljujejo v deželi. Lakota strašno razsaja zlasti v gubernijah Nikolajev, Odesa, Har'kov in Ufa. Najmanj 20 milijonov ljudi je v nevarnosti, da umrjejo od lakote.

Lakoti so se pridružili legar, kolela in druge epidemične bolezni, ki so zahtevale že nad 200 tisoč žrtev. Grozote povečujejo še kobilice, ki se v gostih oblikih spuščajo na zemljo. Kamor pridejo, spremenijo pokrajino v puščavo. Oblasti na deželi bežijo v mesta. V pokrajinah, ki so tako uničene, vlada popolna anarhija.

London, 28. julija. (Izv.) Na prošnjo za pomoč je odgovoril ameriški komisar Herbert Hoover v imenu ameriške vlade, da bo ameriška vlada poslala v Rusijo hrano za en milijon otrok pod sledečimi pogoji:

- 1.) da sovjetska vlada izrecno izjavi, da je potrebna ameriška pomoč;
- 2.) da se zagotovi ameriškim zastopnikom popolna svoboda gibanja;
- 3.) da sovjetska vlada ne prepreči nobenih ukrepov ameriških zastopnikov;
- 4.) da prednjačijo transporti živil vsem drugim ter da so osvobodjeni vseh pristojbin;
- 5.) da dobe otroci in bolnički poleg odmerjene dnevne hrane še približek od ameriških pošiljatev.

Zato se zaveže ameriška vlada, da se razdele živila brez razlike na raso, vero ali družabno stopnjo med vse gladujoče, ter da bo skrbela za to, da njih zastopniki za časa njih bivanja v Rusiji ne bodo politično delovali.

Pariz, 28. julija. (Izv.) Sovjetska vlada je zopet poslala v zapadno Evropo ubupen proglas, v katerem pravi: »Vse ruski izvrševalni odbor se obrača danes kakor za časa poljske nevarnosti k Brusilovemu, k drugim predstavnikom stare buržuazije, k Golovinu, k članom Kerenskijeve vlade, k profesorjem in pisateljem, naj bi priznali nepolitičnost sovjetske vlade in se prepričali, da more edino le ona organizirati akcijo za pomoč izstradanim krajem. Sovjetska vlada prosi, naj se omenjene osebe vzdrže političnega delovanja in naj pomagajo odboru za pobijanje lakote.

Uvedba potnih legitimacij

Beograd, 28. julija. Po naredbi ministrstva za notranje stvari J. B. br. 21.825, je sporazumno z ministrstvom za promet določeno, da mora vsak potnik, kadar odide iz kraja svojega stanovanja, imeti od pristojne lokalne oblasti izdano potno legitimacijo, ki velja za mesec dni in ki se mora povodom vsakega potovanja vidirati.

Vprašanje ljublj. župana

Beograd, 28. junija. (Izv.) Kakor izveemo, je zahteval notranji minister od deželne vlade v Ljubljani, da mu stavi predlog o rešitvi županske krize v Ljubljani.

Odločitev bo padla, čim dosnejo iz Ljubljane vsi zahtevani akti.

Grki korakajo na Carigrad

Rim, 28. julija. (Izv.) Po vesteh iz Carigrada se je Turkom s protiofenzivo posrečilo ustaviti prodiranje grških čet. Po nekod so jih potisnili celo nazaj zlasti v odsekih Said Ghazi in Ušak, kjer so baje doživeli Grki težke poraze.

Atenska poročila priznavajo, da se je grško prodiranje ustavilo. Izjavljajo pa, da se je izvršilo to po načrtu grške vrhovne komande, ki hoče čete na novo grupirati in potem nadaljevati ofenzivo, a ne več v smeri proti Angori, ampak proti Carigradu. Grško časopisje soglasno zahteva, da morajo grške čete zasesti Carigrad, kjer bo potem Grčija diktala preinagani Turčiji svoje mirovne pogoje.

Praga, 28. julija. »Prager Tagblatt« javlja, da so se pričela pogajanja za sporazum med stavkajočimi bančnimi uradniki in ravnatelji. Pogajanja so trajala sredi pozo v noč.

Borza 28. julija

Zagreb. Devize: Berlin 219—219.50, Bukarest 320, Milan 733 — 735, London 622—625, Newyork kabel 172, Pariz 1330, Praga 220—226, Svica 2875—2900, Dunaj 18.35—18.42, Budimpešta 48—49. Valute: dolar 167.50—171.50, rublji 24—30, češke krome 223—225, 20 K v zlatu 580—595, napoleoni 585—590, marke 210—219.50, leji 225, lire 728—733.

Banka za Primorje 815—820
Trg. obrtna banka 240
Hrv. eskomptna banka 655—660
Brodsko banka 440—460
Jadranska banka 1825—1850
Jugoslovenska banka 535—540
Ljub. kreditna banka 810
Narodna banka 510—535
Rečka pučka banka 410—430
Srpska banka 705—715
Prastrediona 5125—5140
Dubr. par družba 4200
Gutman 1150
Goranin 650
Nar. šumska industrija 570—605
Nasiška industrija drva 550—555
Slavonia 815—860
Ljub. strojne tovarne in livarne 860
Trbov. premogokopna družba 760—780

Beograd. Valute: dolar 42.25—42.85, franki 320—332, lire 162—166, leji 56.25—56.75, levi 36—36.25, marke 54—54.50, avstrijske krome 5—5.10, drahme 380—392, napoleoni 142 — 144.50. Devize: London 155—156, Pariz 332—333, Zeneva 710—720, Solun 320—331, Praga 55 — 56.20, Dunaj 4.72—4.75, Berlin 54.40—54.50, Milan 184—185.

Dunaj. Zagreb 582—586, Beograd 2125—2145, Berlin 1180—1186, Budimpešta 252—255, Bukarešta 550—555, London 3390—3410, Milan 8902—8922, Newyork 956—960, Pariz 7355—7395, Praga 1197—1203, Varšava 46—48, Curih 15375—15625, Curih. Berlin 762, Newyork 609, London 2180, Pariz 4707, Milan 2525, Praga 765, Budimpešta 1,677, Zagreb 340. Bukarešta 780, Varšava 0.80, Dunaj 0.76, avstr. zigos. 0.70.

Bolgarsko pismo

Sofija, 25. julija.

Evropsko časopisje priobčujo najrazličnejše vesti iz Bolgarske, katere si v svojem bistvu vedno in dosledno nasprotujejo. Bolgarska vlada iz časov Ferdinanda Koburskega si je znala vsotvariti v zapadni Evropi z vseni mogočimi propagandami močno in vplivno bolgarofilske strujo, ki se še danes po tolikih dokazih bolgarske neodkritosrečne politike napram zaveznikom trudi, da vzdržuje javno mnenje inozemstva v prid Bolgarske.

Zadnji dogodki, med njimi intervencije držav male antante, Jugoslavije, Rumunije in Grške, koraki zavezniških držav, Anglije, Francije in Italije, niso kot se vidi, prav nič delovali na bolgarsko javnost, še manj pa na bolgarske merodajne politične faktore, kar je jasno razvidno iz pisave raznih listov. Motil bi se, kdor bi pripisoval posebno važnost nasprotju med sedanjo vlado zemljoradnikov in med strankami, ki tvorijo opozicijo. Nerazumljivo je, kako bi mogla v slučaju, da bolgarska vlada priznava sedanji položaj, dovoljevati opozicijskim strankam stališče, ki ga zavzemajo te stranke v vprašanju mirovne pogodbe in razmerja Bolgarije do sosednjih držav.

Kot primer naj navedemo samo znatno pisanje glasila nacionalno liberalne stranke, to je stranke, ki ji je dolgo vrsto let načeloval dr. Radoslavov, bivši ministrski predsednik in eksponent politike Ferdinanda Koburskega. Glasilo te stranke piše namreč povodom zaključka jugoslovansko-rumunske konvencije sledeče:

«Ko je Bolgarija podpisala mirovno pogodbo, ni mogla dati svojih zagotovil, da bo izpolnjevala določbe te pogodbe, vendar je storila vse, da dokáže svetu svojo miroljubnost. Bolgarska je danes razorožena, naša vojska je razpuščena in danes na Balkanu ni države, ki bi bila vojaško tako brezopasna kot smo mi. Bolgarska, ki je ostala brez vsake organizirane vojaške moči, je mislila, da si bo pridobila zaupanje pri zapadnih velesilah, kakor tudi pri svojih sosedih, ki bi mogli že spoznati miroljubno politiko Bolgarije. Toda varali smo se. Bolgarija je zahtevala zaščite svojih nacionalnih interesov, a te zaščite ni dobila. Iskala je zaščito pred forum človečanstva, to je pred zvezo narodov, a tudi tu ni dobila zaščite. Videli smo, da je ponižanje in razoroževanje danes pravo zmagovalcev, a kazni premaganih.»

«Konvencija, ki je bila zaključena dne 7. junija med Rumunijo in kraljevino Srbijo, Hrvatov in Slovencev, je najboljši dokaz tega. Njen tekst bi morda še ostal dolgo časa tajen, da se niso raznesle vesti o tajnih in skrivnih pogajanjih med Bolgarijo ter Moskvo in Angoro. Te vesti, ki so se pojavile popolnoma tendenciozno, so dobrodošle podpisnikom konvencije, ki nimajo nobenega drugega pomena, kakor da sklene trden obroč male antante okoli držav, ki jih smatrajo v Beogradu in Bukarešti še danes kot svoje sovražnike, katere hočejo strahovati in jim odvzeti vsako možnost mednarodnih dogovorov in sporazumov.»

«Mi smo danes brez moči. Nesposobni smo za defenzivo, o ofenzivi ne more biti uiti govora. Kakšen pomen ima torej jugoslovansko-rumunska konvencija? Res je sicer, da ta konvencija ni mogla iznenaditi naše javnosti. Iznenadilo pa nas je, da se je ta konvencija objavila. Kdor zna brati med vrstami te konvencije, ta bo takoj videl, da so vsi njeni nameni, vsa prizadevanja naše diplomacije za sporazum in približanje Beogradu bili brezuspešni, da je vsak nadaljnji poskus po sklenjeni jugoslovansko-rumunski konvenciji nemogoč. Prepričali smo se zopet, da smo se prevarali v svojih nadih in da je nezaupljivost naših sosedov večja, nego je bila do zdaj.

Maščevanje usode

Usoda je nekaj, kar osebo ne obstoja. Kadar govorimo o njej, jo imamo v mislih kot neko višjo silo, od narave dano, da vodi človeka po stezah in potih njegovega življenja.

Usoda, pravimo, se nad človekom rada maščeje. Če si n. pr. bil skop tovarnar in hud nasprotnik delavstva v dobi socialnih revolucij, se ti lahko primeri, da se zbudiš nekega dne, pa zveš, da so postali lastniki tovarne delavci, ki so podjete socializirali. Nad tabo, porečejo potem ljudje, se je maščevala usoda. Ali pa če si bil bankir in špekuliral na borzi, pa ves svoj denar zašpekuliral in izgubil, — potem pravimo, da te je udarila usoda. Usoda je torej vseskozi maščevalna. Kadar treba, da nastopi kaka kazen za zgrešen čin, se pojavi in maščeje — usoda!

Primeri te vrste nam nudi tudi izid svetovne vojne. Vladarski mogotci, ki so tirali podrejene jim narode v klavnice, one pa, ki niso bili sposobni za klanje, pa so doma preganjali z lakoto in drugimi šibami, so takoj, ko se je skrhla odpora njihovih armad, zleteli s presvetlih prestolov. To je tudi bilo maščevanje usode.

Ljudje smo po vragu, recite kar vam je drago! V uporabljanju izrazov smo gotovo vsi več ali manj diplomati.

Vsi ti naši neuspehi jasno dokazujejo, da smo se Bolgari obrnili na napačen naslov in zato je skrajna potreba, da se spremenijo naše diplomacije, in da zavzame naša zunanja politika popolnoma druge smeri.

V enakem smislu piše tudi glasilo opozicije «Mir», ki pravi: «Zaključena konvencija med Rumunijo in kraljevino SHS ni iznenadila onih, ki so v zadnjih časih spremljali delo naše zunanje politike. Znatilno pa je, da je bila ta konvencija sklenjena v Beogradu nekaj dni po sestanku Dimitrova s Pašidem. Ta konvencija, ki je naravnost in neposredno naperjena proti Bolgariji, zaokrožuje našo državo z okvirom neprijateljstva in nezaupanja in je naravna posledica politike, ki jo je vzpostavila Grška še pred okupacijo Trakije. Mi smo vedno poudarjali, da ni nastopil do danes še noben moment, s katerim bi mogli računati na poboljšanje odnosov s svojimi sosedi. Karkoli smo zaželi in poskušali, vedno smo naleteli na nove zapreke.»

«Beogradska konvencija nam je dokaz, da je bila naša zunanja politika popolnoma zgrešena, ker ta konvencija je strašno orožje proti naši državi. Beogradska konvencija bi morala biti migljaj in nauk za našo zunanjo politiko. Ta konvencija je popolnoma razjasnila naše razmerje s kraljevino SHS. Vsi oni, ki so priporočali in pričaževali, da pride Bolgarija kar najprej v sestavo kraljevine Jugoslavije, so se lahko danes prepričali, da je ta zamisel nemogoča, da je za zmagovalca nad nami psihološko neutemeljena. Bodočnost bo mogoče pokazala druge potrebe; Srbija, oziroma srbski narod bo videl, da potrebuje svojih zaveznikov, kajti notranja politična borba Hrvatov in Slovencev proti Srbiji ovira vsak večji razmah in srbski narod bo nazadnje moral uvideti, da bo našel svoje prave zaveznike samo v bolgarskem narodu. Prepričani smo, da bo srbski narod sam občutil potrebo naše pomoči. Za sedaj pa nam ne preostaja drugega, nego da potom svoje notranje politike, ureditve države, dobre administracije, zdrave, ekonomske in finančne politike utrjujemo svoj položaj in ne dajemo svojim sosedom priložnosti, da nas vabijo in pozivajo v skupno državno enoto.»

Iz citatov teh dve listov je jasno razvidno stališče bolgarske javnosti do odnosov z Jugoslavijo, oziroma o stališču bolgarske javnosti napram tolikokrat povičevani jugoslovanski konfederaciji. Bolgarija računa, kot se vidi po pisanju opozicijskega novinstva, ki pa, mimogrede omenjeno, predstavlja mišljenje vseh bolgarskih intelektualcev, kajti večina stranke zemljoradnikov pod vodstvom Stambuliškega je samo slučajna, na plemenske berbe v Jugoslaviji. Ona računa na sporazum s Srbijo, a nikakor ne, kakor je trdil del jugoslovanskega časopisa, na kooperaciji s Slovenci ali Hrvati. Bolgari poznajo dobro Srbe in vedo, da je bodočnost Balkana edino le v rokah trajnega sporazuma med Srbijo in Bolgarijo.

V zunanji politiki je danes Bolgarija osamljena. Zato ni prav nič čudno, da se pojavljajo v časopisju, ki je nekdanji pripravljalec borbo za iztrebljenje Srbstva ponovni glasovi za sporazum s Srbijo. Ti bolgarski glasovi so obenem glasi opominom, ki so računali v Jugoslaviji na pomoč Bolgarov v boju proti takozvani «hegemoniji» Srbov.

Se o komunističnem shodu v Trbovljah

Naš izvestitelj iz Trbovelj nam piše: Poslanec Brandner je napisal v «Jugoslaviji» od 28. julija dolgovrzen odgovor na naš tozadevni članek v številki od 27. julija.

Pred vsem moramo poudariti, da se nikakor ne strinja z najnavadnim poj-

movanjem o izobrazbi in kulturi, ako izobražen človek — celo politik — samo na podlagi sumnje napade cel jeden stan, kakor je to učiteljski stan. Brez obzira na to, da izjavljamo odkrito, da članek ni izšel iz učiteljskih krogov, moramo posebno še poudariti, da je naše učiteljstvo izvršeno nad takimi napadi. Ono dela tiho — brez hrupa — svoje trudapolno delo. Ono širi prosveto in ne zahteva za to laskavega priznanja. Ni mu potrebno, da se bi je na prsa, to lahko prepustijo drugim; dalo njegovo pa se samo hvale, razlikuje se od drugih kot svetli biser med ničevnim kamenjem. Tudi Vi ste mu dolžni hvale, če pa hvala tako razumete, je pač to Vaša stvar.

Priznati morate, da je vsakemu človeku prosto, da pove svoje vtiske o kakšni stvari. Vi sami to zelo radi poudarjate. Sa je Vaša vsaka druga beseda: Človek mora poslušati vsako plat zvona in iz tega izvesti svoje zaključke. Naš članek ni bil ničesar drugega kot izraz vtiskov, ki jih je Vaš govor napravil na poslušalce. Če so pa obiski takšni, da se celo delavceposlušalci izrazi: «Saj skoraj ostrejšje govori, kot naši govorniki,» potem pač morate priznati, da ste temu edino le Vi krivi. Verujemo, da je Vaš govor kolikor toliko namenjen temu, da pridobite komuniste — delavce na svojo stran. Da ste v tej želji šli z Vašim govorom v takšno dimenzijo, da se je začelo o Vašem političnem prepričanju dvomiti, potem pač morate posneti iz tega dober nauk za bodočnost. Izkušen politik se gotovo ne bi toliko zalezel. — Povsod je pa potrebno šole in če Vam bo izkustvo, pridob-

Po svetu

— Podaljšani rok za izpraznitev Zapadne Madžarske. Diplomatski sotrudičnik «Daily Telegrapha» javlja, da je poslaniška konferenca po nujnem priporočilu predsednika Cambona sklenila, podaljšati Madžarski rok za izpraznitev Zapadne Madžarske do 27. avgusta. Angleška vlada je bila mnenja, naj se izpraznitev izvrši takoj in je predlagala kot končni termin 18. avgust. Pojasnilo pa se je, da pade ta dan v bližino madžarskega narodnega praznika sv. Štefana, kar bi moglo dovesti do šovinističnih manifestacij, oziroma do novih državoprevratnih poizkusov habsburških pristavev.

— Munijska eksplozija. V tvornici razstreliv v Kriewaldu se je pripetila velika eksplozija, radi katere bo moral obrat dalje časa mirovati. Pri eksploziji je bilo takoj ubitih 11 delavcev, trije so umrli na potu v bolnico, a pet jih leži še pod razvalinami. Težko ranjenih cenijo na 20. Stvarna škoda znaša milijone.

— Poljski socialisti. V Lodzu zborujoči kongres poljske socialistične stranke je sklenil izstopiti iz druge internacionale in ne vstopiti v nobeno drugo internacionalo.

— Češka in Poljska. Pariški Tribunal, ki ima najboljšo zvezo s češkoslovanskim zunanjim ministrstvom, javlja: Mi povdarjamo potrebo češkoslovanske poljske konvencije, kajti ta konvencija bi v teoriji pokrepila malo antanto. V praksi in v izvajanju programa male antante je pa stvar popolnoma drugačna. Vzemimo samo en primer. Obrambna akcija male antante je naperjena proti Madžarski. Ako vzamemo v malo antanto Poljake, vlijemo vodo v svoje vino. Poljska danes podpira madžarsko propagando na Slovenskem in v karpatski Rusiji, ker misli da so Madžari njeni najboljši zavezniki v boju proti boljševizmu. Z vstopom Poljakov v malo antanto pa bi prišel v njo popolnoma nov duh, kajti z ozirom na Poljake morala bi se revidirati do sedaj edinstvena politika držav male antante napram Madžarski. Dalje češkoslovanska republika nikakor ne more pristati na to, da se poljski

ja. Na koncu umre, tudi — «slučajno!» Mislim, da to stališče ni pravilno. Menim marveč, da je povsod v življenju vzročnost tako prvotna in globoka, da jo more s «slučajnostjo» zamenjati le oni, ki življenje zgolj površno pojmi. Ozri se kamorkoli okrog sebe, posledice boš našel povsod one, ki so jih povzročili ljudje, z njimi v družbi torej tudi ti. Vzrok življenja v svoji okolici si torej ti sam, in če se tega zavedaš, te slučajni nikoli ne osuknejo in njihovi vrtnici ne požro.

«Kakor zaključim v gozd, tako se ti iz gozda odzove,» — smo se učili nekoč, menda še v ljudski šoli. Ta stavček lahko postavim v življenju kot aksiom: če se sebe zavedaš, seveda. Zakaj če si šibak, če nisi vsaj deloma osebnost, si sploh ne moreš podreti ničesar v življenju, in potem ti mora biti vsak dogodek «slučaj», celo življenje pa niz slučajev, ki te žaloetno preganjajo od zibelke do krste.

V slučajnost torej ne verjemi! To je tolažba in uteha za slabše. Oprimi se vzročnosti, postavi v sredo svojega življenja sebe; bodi vselej na mestu, in življenje ti ne bo nikoli skušalo vsiliti slučajja. Kar boš v njem doživel, bo samo vzrok tebe samega in tistega, kar je s tabo v zvezi.

— Učitelj. Za Stojana Protiča lomi kopja politiki klerikalno — zajedničarsko-frankovske opozicijske koalicije. Ko jim je dal Radić svoj odgovor, da ne mara skupaj s takimi političnimi kameloni, ko se je dr. Trumbić umaknil korak

naprej, ostala jim je edina nada v Stojanu Protiču. Vsak dan se pojavljajo v njih časopisju nove vesti, danes je koalicijski pod Protičevim vodstvom gotova, jutri javljajo, da se Protič brani stopiti aktivno v politično borbo, potem zopet pripravljajo «zgodovinske dneve» v Rimskih Toplicah, torej vesti in političnih orientacij te dosledne politične skupine na izbiro. Kakor se pa vidi iz poročil raznih dobro informiranih beograjskih listov, ki imajo zveze s Protičem, se ta prav malo zana za načrte svojih bivših političnih prijateljev, kar dokazuje dejstvo, da je odklonil vsake politične konference v svojem letovišču in hrvatskemu klerikalnemu šmraku, ki ga je vedno obletaval, povedal naravnost, da si želi politika.

— Odstop komunističnega poslanca. Komunistični poslanec Vladislavljav je podal, kakor poročajo iz Beograda, ostavko na svoj mandat. V pismu na predsednika Ribarja je izjavil, da stori to brez obzira na svojo stranko.

— Hrvatska zajednica se krha. Dosedanji član osrednjega odbora Hrvatske zajednice odvnetnik dr. Radićev Walter izjavlja v «Agrarnem Tagblattu», da je izstopil iz Hrvatske zajednice in da je vsled tega tudi odložil članstvo njenega osrednjega odbora. Svoj izstop motivira dr. Walter s pisavo «Hrvata», glavnega glasila Hrvatske zajednice, ki se protivi njegovemu kulturnemu in političnemu naziranju. Posebno ostro oboja gospod Walter «Hrvatovo» stalno kampanjo plemenskega hujskanja.

— Boj za Jadran v Istri in na Gorškem. Iz Julijske Benečije prihajajo poročila, v katerih se poudarja, s kako doslednostjo izvajajo Italijani italijanizacijo Gorške in Istre. V Istri so že skoraj vsa mesta postala trdnjave poitalijančevanja, ker je inteligenca morala zapustiti deželo, fašizem pa je ustrašoval meščanstvo in kmetstvo ljudstvo. Za Istro prihaja tržaška okolica, kjer se po točnem načrtu ustanovljajo središča za fabrikacijo renegatov. Iz Gorice osvaja Italijani sicer polagoma a sigurno slovenska mesta in trge Tolmin, Podgoro, Idrijo, Postojno itd. Proti tej nevarnosti je edina pomoč, da v ogroženih krajih ustvarimo naše nacionalne trdnjave. Kdor se zaveda dolžnosti do domovine ta ve, kaj je njegova naloga.

Prosveta

Pomorska terminologija. V Bakru se vrši te dni posebna anketa konferenca, ki razpravlja o vprašanju naše pomorske terminologije. Ta anketa konferenca ima nalogo, da izdela enotno pomorsko terminologijo za našo trgovsko in vojno mornarico.

Sport in turistika

Dunajski Rapid : Ilirija. Znameniti dunajski Rapid igra v soboto dne 30. in v nedeljo dne 31. t. m. dve nogometni tekmi z Ilirijo. Rapid velja za eno najboljših kontinentalnih nogometnih moštev. Nedavno je vzbudila posebno pozornost njegova zmaga nad praško Slavijo (5:1). Avstrilska reprezentanca sestoji večino iz igralcev Rapida. — Oba dni se prične tekma ob eni četrti na 19., blagajna se odpre ob pol 18.

Plavalna tekma Ljubljanskega Sportnega kluba, ki se vrši v nedeljo dne 31. t. m. ob 15. uri, obeta postati ena najzanimivejših sportnih prireditev v letošnji sportni sezoni. Doslej je prišlo že jako lepo število prijav naših najboljših sportnikov-plavčev. Predprodaža vstopnic se začne danes v petek popoldne v trgovini A in E. Skaberne, Mestni trg št. 10. Opozorjamo, da si vsakdo pravočasno oskrbi vstopnico, da ne bo na tekmovališču prevlečena naloga.

Italijani na Triglavu! Glasom obvestila gospoda dr. Josipa Wilfana iz Trsta, namerava Milanska sekcija italijanskega planinskega društva pririditi 30. in 31. t. m. ter 1. avgusta zlet na Triglav, kateri bi imel izrecno le sportno-turistični značaj in katerega se ob enem udeležijo tudi zastopništvo Julijskega planinskega društva. Naše turiste zato opozorjamo, da naj v vsakem oziru previdno postopajo, da ne pride do kakih izgredov.

Turistom v vednost. SPD naznanja, da je na novo napravljena pot od Kravca (1853 m) po grebenih čez Veliki Zvon do Dolge Njive, od tu dobro markirana čez Greben (2224 m) do Kalške gore in od tam zopet nadelana do Colzove koče na Kokrskem sedlu. — Markirana je pot iz Kamnika k Sv. Ambrožu, kjer posestnik «Nace», ki je napravil pot, za pipo tobaka turiste rad prenoči na senu. Priporočamo pa je prenočiti v Colzovi koči in potem nadaljevati pot čez Greben in Kravca k Sv. Ambrožu in doli v Kamniku ali v Kranju. Pot od Colzove koče do Kamnika je preračunana na devet do deset ur hoda. S to potjo je dana turistom možnost, obhoditi celo verigo grebenov do sedaj tako malo obiskanega in vendar tako krasnega predgorja Kamniških planin. Vendar je priporočati to turo le za trajnim, vajenim turistom. — Natančnejši opis priložimo v «Planinskem Vestniku».

Ob 6. zjutraj tekma članov in članic.
Ob 10. dopoldne skušnja za popoldanski nastop.

Ob 2. popoldne se vrši obhod po mestu izpred Mestnega doma na telovadišče. Zbirališča:

1.) Sokol II in vsa ona društva, ki obhajajo v okolici tega društva, t. j. v St. Jakobskem, Trnovskem in Krakovskem okraju, na Starem trgu ter okolici realke, se zbirajo ob pol 2. na Privozu. Obhod s sokolsko godbo Sokola II na čelu točno ob pol 2. popoldne pred Mestni dom.

2.) Sokol I ter vsa društva, ki obhajajo v okolici tega društva, t. j. na Mestnem trgu, Poljanskem in St. Peterkem okraju, na Dunajski cesti in v okolici Ledne, se zbirajo ob pol 2. popoldne na trgu Tabor, od koder odkorakamo skupno z drugimi društvi, ki se zbirajo ravno tam, točno ob pol 2. popoldne pred Mestni dom. Udeležba dolžnost!

Sokol II. Pripravljalna dela za župni zlet dne 31. t. m., ki se vrši pri konjušnici v Trnovem, so do malega končana. Prireditelji obeta ne le izredno telovadski užitek, marveč tudi obilo nepriljubljene zabave na ljudski veselici, ki se vrši neposredno po telovadbi poleg telovadišča.

Jedni odsek Sokola v Ljubljani naznanja, da se udeležijo dne 31. julija župnega zleta sokolske župe Ljubljana I. Bratje, ki žele nastopiti, naj se zglase do 30. julija pri bratu Strelekarju v Mestni hranilnici, kjer dobijo potrebna navodila.

Celjski Sokol priredi v nedeljo dne 31. t. m. na glazil svojo javno telovadbo, kateri sledi velika ljudska veselica. Začetek ob 16.

Mariborski Sokolski župni priredi svoj letošnji župni zlet dne 14. avgusta v Središču. Na zletu nastopijo prvič tudi župi na novo včlanjena sokolska društva iz va. židske županije.

Telovadno društvo v Rogški Slatini priredi dne 31. julija ob 17. uri pred zdraviliškim domom Sokolsko slavnost z javnim nastopom Sokola Ljubljana. K obilni udeležbi vabi odbor.

Za zabavo je preskrbljeno vsestransko. Veselični prostor bo zvečer hajno razsvetljen.

Na predvečer, v soboto dne 30. t. m., ob 8. zvečer priredi Sokolska godba Sokola II mirozov po mestu, v nedeljo dne 31. t. m. ob 6. zjutraj pa spomni ista godba Ljubljance na naše slavje z budnico.

Sokol II pozivlja svoje člane, katerim pri župnem zletu dne 31. julija niso določeni že kakšni drugi posli, da se zglasi kot reditelji v nedeljo dne 31. t. m. točno ob 6. dopoldne na zletnem prostoru pred Konjušnico.

Sokol II v Ljubljani pozivlja svoje članstvo k udeležbi pri obhodu v nedeljo. Zbirališče ob četrt na 2. popoldne na Privozu, od koder odkorakamo skupno z drugimi društvi, ki se zbirajo ravno tam, točno ob pol 2. popoldne pred Mestni dom. Udeležba dolžnost!

Sokol II. Pripravljalna dela za župni zlet dne 31. t. m., ki se vrši pri konjušnici v Trnovem, so do malega končana. Prireditelji obeta ne le izredno telovadski užitek, marveč tudi obilo nepriljubljene zabave na ljudski veselici, ki se vrši neposredno po telovadbi poleg telovadišča.

Jedni odsek Sokola v Ljubljani naznanja, da se udeležijo dne 31. julija župnega zleta sokolske župe Ljubljana I. Bratje, ki žele nastopiti, naj se zglase do 30. julija pri bratu Strelekarju v Mestni hranilnici, kjer dobijo potrebna navodila.

Celjski Sokol priredi v nedeljo dne 31. t. m. na glazil svojo javno telovadbo, kateri sledi velika ljudska veselica. Začetek ob 16.

Mariborski Sokolski župni priredi svoj letošnji župni zlet dne 14. avgusta v Središču. Na zletu nastopijo prvič tudi župi na novo včlanjena sokolska društva iz va. židske županije.

Telovadno društvo v Rogški Slatini priredi dne 31. julija ob 17. uri pred zdraviliškim domom Sokolsko slavnost z javnim nastopom Sokola Ljubljana. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sokol na Medu opozarja vsa bratska društva na svoj javen nastop dne 7. avgusta t. l. ter jih obnem naproša, da s svojo udeležbo pripomorejo k čim večjemu uspehu. Iz vseh delov Jugoslavije zbrana letovska publika naj vidi uspeh našega vztrajnega in poštenega dela. Po dobrotni naznanimo kasneje. — Zdravo!

Na naši severni meji, v Sv. Jakobu v lepih Slovenskih gorah, se vrši v nedeljo sokolski zlet, ki se ga udeležijo vsa društva iz bližnje okolice. Za prireditev v tem kraju, ki je bil vedno domena nemškutarjev in klerikalcev, vlada veliko zanimanje.

Frank Heller:

Blagajna velikega vojvode

Kapitan se je zasmejal, toda zopet se je namrgodil njegov obraz:

«Zdi se mi, gospod profesor, da so danes ušli vsi hudiči iz verig.»

«Kako to?»

«Pri moji veri, danes hoče ves svet potovati na Minorko. Najprej pridete vi, potem ona dva gospoda; da ste pripeljali sedaj seboj še svojo soprogno niti ne omenjam; toda verujte ali ne verujte... komaj sem prišel v pristanišče, ko sem se poslovil od vas in obeh gospodov, bil je že tudi zopet en možakar, ki je hotel na Minorko.»

Način, kako je govoril kapitan te besede, je jasno govoril, da je bil precej razburjen.

«Še en možakar?» je vprašal Filip začuden.

«Da, da!» je potrdil kapitan Dupont! «In povrh vsega še Jud, čujete Jud, gospod profesor!»

«Toda dragi Dupont, Jud je ravno tako lahko dober človek kot smo mi... Kaj ste mu odgovorili?»

«Naj ga nosi vrag!» Kapitan je prenehal sredi stavka. «Ženska, ako ravno mora biti, to že še gre... toda Juda — Jud ne sme na mojo barko... pa naj bo kdorkoli, gospod profesor.»

Filip se je glasno zasmejal, kapitan se je mogočno odpljunil in uredil vse potrebno za prevoz na jahto.

Gospa Pelotard je prva stopila v čoln, potem sešor Esteban in grof Punta Hermosa. Ko je hotel vstopiti Filip, ga je naenkrat potegnil za rokav Dupont, ki je stal še vedno na obali:

«Naj me vzame tristo hudičev, gospod profesor... Jud je že zopet tu —»

Filip se je hitro obrnil... tudi Esteban in grof sta iztegnila vratove, da bi bolje videla.

Nizek, plečat mož v kožuhi in okroglem klobuku, se je pripeljal s kočijo in tekel proti pomolu ter mahal s palico.

«Kapitan, kapitan!» je kričal skoraj hripavo. «Počakajte, za božjo voljo, stojte! Ali se niste premislili? Prosim vas, vzemite me seboj!»

Kapitan je hitro potisnil Filipa v čoln, skočil za njim, potem se je pa jezno obrnil proti došlecju in zakričal:

«Vas... seboj...? Ako bi šel v Palestino, potem bi vas nazadnje še vzel seboj. Toda povratno karto bi si morali kupiti kje drugje!»

«Gospod kapitan, plačam vam karkoli zahtevate...»

Kapitan Dupont je odgovoril z veslom, s katerim je udaril v morje, da je čoln odplul nekaj metrov od obale. Možakar na pomolu je pa skakal, mahal s klobukom in kričal:

«Kapitan, gospodje, jaz moram na Minorko, jaz moram z vami.»

Luč plinove svetilke je padla in osvetila njegov obraz... a Filip je tako hitro in nervozno poskočil po koncu, da se je čoln občutno zamažal... Ta obraz... ta obraz... Nepremagljiv nagon ga je nagnal, da je zakričal glasno... njegov zaničljivi glas se je slišal iz bučanja valov.

«Potujte preko Londona! Potujte preko Londona; potem dobrodošli na Minorki, Semjon Markovič!»

V tem trenutku je čutil, da se je čoln zamažal in tako nagnil, da se je skoraj prevrnil...

Grof Punta Hermosa in Esteban sta poskočila v čoln in stala... gledala sta na obalo, kjer je stal človek, ki je hotel na vsak način z njimi... Filipove besede so človeka, ki je prej tako mahal in kričal, naenkrat čudovito pomirile; njegove roke so omahnile — stegnil je glavo kot divja zver, ki je zavohala plen. Celo iz precejšnje daljave so bile opaziti njegove oči, ki so blestele v divji jezi, ki so motrile čoln in osebe v njem. Kapitan Dupont je robato zaklel... grof in njegov stari spremljevalec sta molče sedla na svojo klop.

Malomarno sta pogledala na ostalo družbo, kot da hočeta dokazati, da se ni zgodilo prav nič posebnega. Toda že v naslednjem trenutku se je sklonil grof Punta Hermosa k svojemu spremljevalcu... vetrovi in valovi so sicer bučali, vendar so Filipova tanka ušesa slišala par besed, ki so imele precej čudno dejstvo: Filip se je oprjel za rob čolna in presenečeno gledal gospoda, ki je izrekel te besede. In vendar so bile te besede tako navadne in vsakdanje!

Pozor! Ključavničarji in kovači! Pozor!

Pri nizki ceni se prodaja več vrst železa, in sicer: ploščato, štiriostrano, kotno, betonsko železo, klanje, žične vrvi, bočasta žica in drugo železo.

1191 2-1
Frano Tomažič & Ko.
trgovina z železino na debelo, Prešernova ulica 48.

Pozor! Na obroke! Kredit!

Da ustrezno mnogokrat izraženi želji naših odjemalcev, prodajamo s olajšili pri plačevanju naše znanosti

= krasne remontoirke =
(za gospode) 1178 4-2

najboljše opremljene, 28 ur idóče, z dvoletno garancijo, za brezprimerno ceno samo po 125 dinarjev proti ari 45 dinarjev in mesečnemu plačilu 8 dinarjev. Ura se vložijo takoj po sprejemu are priporočamo. Dotični naročnik naj nam blagovito naznaniti svoj poklic. Če želi naročnik vso kupno ceno plačati takoj, dobi 6 % popusta.

Zaloga ur ADOLF MITH, Zagreb, Samostanska ulica 4.

DELNIŠKA TISKARNA

Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 16.

Izdeluje vsakovrstne tiskovine za urade, trgovce in obrtnike. Knjige, brošure, časopise. Točna izvedba, zmerno cene. Zaloga uradnih tiskovin za okrajna glavarstva

Umetniške tiskovine, barvotiske vseh vrst izvršuje tiskarna, ki je opremljena z vsemi najmodernejšimi stroji, pripravami in tehničnim materijalom, najhitreje in dovršeno strokovnojaško

LASTNA KNJIGOVEZNICA

izvršuje knjigoveška dela od najpreprostejših do najfinejših vrst

Zahvala.

Vsem, ki so nas tolažili v nelizmerni žalosti ob težki izgubi naše nenadomestljive hčerke

NADE

Izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Posebej se zahvaljujemo p. n. uradništvu Slovenske eskomptne banke in Ženskemu telovadnemu društvu, ki je položilo krasno ovetje na prerani grob naše ljubljene.

Ravnatelj Bogady in soproga.

Prodaja se: Dve vozne plachte in lučni kamen, rožna paprika, čaj, kompozicija kastranit (nadomestek za karbolin) in gostilniške staklenice. Kje? pove upravništvo «Jutra». 1190 5-1

Več tesarjev sprejme

Ivan Zakotnik

1194 mestni tesarški mojster 5-2

Parna žaga

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 48.

Korespondentinjo

ki obvlada popolnoma italijanski jezik, samostojno mod, sprejme pod ugodnimi pogoji večje trgovsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod »Italijanska korespondentinja« na upravn. »Jutra«. 1188 4-2

Gramofon

dobro ohranjen, prvotne instrukcije, se ceno prodaja. Naslov pove upravništvo »Jutra«. 1182 2-2

Priporočamo knjige za mladino:

Ilka Waschtetova, Pravljice. Z večbarvnimi slikami. Vez. 40 K, po pošti 2 K več. Habberton-Boril, Bob in Ted. Povest s slikami. Broš. 24 K, vez. 30 K, po pošti K 240 več.

Cika Jova Zmaj-gradnik, Kalamandarija. Otroške pesmi. Vez. 16 K, po pošti 1 K več. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Nudim brezobvezno

Ciril - Metodove vžigalice

»DRAVA« - VŽIGALICE družbe sv. Cirila in Metoda. Zaloga pri N. Perdanu v Ljubljani.

Te vžigalice so v prid družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Cena povsem konkurenčna. Pri nakupu vžigalic zahtevajte moj cenik.

J. Perdan, Ljubljana.

Čevlji

vseh vrst, moški, ženski in otroški, se dobe po najnižjih dnevnih cenah pri znani trdnici ALEKSANDER OBLAT, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 28. Razpoložljivi so po povzetju po vsem kraljevstvu.

191 26-17

Oblastveno koncesijonirani informacijski zavod

Drago Beseljak

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5
dostavlja vse kreditne in privatne informacije v tu- in inozemstvu. Vabimo vas, da se posameznik, cene zmanjša. 191 21

Ustanovljeno 1866

Predtiskarija
klekkanja in veziva
C. J. HAMANN
Mestni trg 8.

Ustanovljeno 1866

Graški semenj 1921
24. septembra — 2. oktobra.

Semenj vzorcev blaga za industrijo, trgovino in obrt. — Posebne razstave poljedelstva in gozdarstva Štajerske, Štajerska umetnost Razstava »Štajerska knjiga«. Godbeni in gledališki slavnostni teden. Slavnosti domačih noč.

Sejmiski urad:
Graz
Burgasse
13.

Velepodjetje s sedežem v Ljubljani išče

inteligentnega pisarniškega slugo,

ki je že odslužil aktivno vojaško službo in je bil že preje v podobni službi. Imenovan mora biti Slovenec, ki pozna krajevne razmere in ki bi vodil tudi registraturo. Ponudbe z navedbo rojstnega leta in drugih osebnih podatkov je vložiti pod »Sluga«, Ljubljana, poštni predal 98.

Kdor hoče kaj prodati
Kdor hoče kaj kupiti
Kdor išče službe itd.
— inseriraj v »Jutru«!